

TEKNISK UDVALG I KØBENHAVN

2016

Studietur til København
Vejle Kommune, Teknisk Udvalg
11. og 12. oktober 2016

vejle.dk

Deltagere

Politikere:

Udvalgsformand Peder Hummellose

Næstformand Leif Skov

Alex Vejby Nielsen

Christoffer Aagaard Melson

Gerda Haastrup Jørgensen

Christa Laursen

Direktør for Teknik & Miljø Michael Sloth

Stabschef Thomas Kirsten

Områdechef Lisbet Wolters

Områdechef Lars Buksti

Teamkoordinator Camilla Jørgensen

Info

Kontaktperson: Lisbet Wolters 20339468

Hotel

Hotel Astoria ligger i forlængelse af Københavns Hovedbanegård. Meget centralt i et levende område med kort afstand til det meste. Der er ca. 100 meter til Tivoli, og Rådhuspladsen er lige om hjørnet. Selve hotellet er et 3-stjernet hotel bygget i 1934, og det er med sin tidstypiske, funktionalistiske stil populært blandt arkitektur-interesserede. Indenfor er bevaret mange af de originale dele.

Hotel Astoria, Banegårdspladsen 4, 1570 København V, tlf. nr. 3342 9900

København

København er Danmarks vækstlokomotiv. Det er næsten umuligt at runde et hjørne uden at se tunnelboremaskiner, gravkøer, byggepladser og store huller i jorden, der forvandles til nye boliger, museer, kontordomiciler, skoler, havnebroer, rekreative områder og metrostationer.

Frem til 2025 vil der komme 100.000 nye københavnere, som skal bruge 45.000 nye boliger, forudser Københavns Kommune i en prognose.

Udviklingen er selvforstærkende, for hvem vil ikke gerne være del af denne spændende proces, hvor en storby vokser ud af provinsen. København har fået vokseværk, også mentalt, og det smitter af på de ting, som man kan opleve i byen – til hverdag og når man kommer som turist.

Københavns Kommune er lille og er udelukkende en bykommune. På den måde kan den ikke sammenlignes med Vejle, der jo har både by og land.

Men udfordringerne er de samme - på boligmangel – pladsmangel – klimaudfordringer. København har de samme fokusområder som Vejle og vi kan se nogle gode og inspirerende eksempler på, hvordan man kan understøtte væksten gennem en intelligent byudvikling med merværdi. Hvor der, samtidig med at der laves funktionelle løsninger på udfordringerne, opfyldes flere mål og skabes gode byrum og flot arkitektur.

Formål

Formålet med Teknisk Udvalgs studietur til København er

- at søge inspiration og indsamle viden, der kan udvikle og effektivisere igangværende og kommende projekter i Teknisk Udvalg
- at besøge steder og projekter, der viser eksempler på, hvordan hvordan Byliv, Mobilitet og Natur&Klima kan blive et aktiv for borgere og brugere

1. Pixihaverne
2. Islands brygge - Byhusene
3. Amager Strandpark
4. Kastrup Søbad
5. Tåsinge Plads
6. Nordhavn - ny bydel
7. Fælledparken - vandleg & skater
8. Panum - byrum
9. Axeltorv
10. Industriens Hus
11. StreetLab
12. Sønderboulevard
13. Kødbyen
14. Bymilen SEB
15. Kalvebod bølge
16. Cykelslangen
17. Papirøen
18. Børnebyen
19. Krøyers Plads
20. Islands brygge - havnebad
21. Nørreport station
22. Israels Plads / Torvehallerne
23. Hotel Astoria
24. Restaurant Vækst

Program tirsdag d. 11. oktober

Program:

Kl. 7.30	Afgang med bus fra Kirketorvet
Kl. 7.30-10.15	Kørsel Vejle – København. Inkl. kaffe og rundstykker på turen.
Kl. 10.15-10.45	Pixi-haverne - boligforening - WIMBY - Welcome in my backyard
Kl. 11.00-11.45	Byhusene - boliger ved Islands Brygge Olmo Ahlmann, Tegnestuen Vandkunsten, viser rundt
Kl. 12.00-13.30	Amager Strandpark - rekreative arealer og livet ved vandet Kastrup Søbad. Inkl. frokost
Kl. 13.50-14.15	Tåsinge Plads - klimakvarter
Kl. 14.30-16.00	Nordhavn - ny bydel - besøg i udstilling og tur i området. Inkl. kaffe Projektleder Kristine Iversen, By og Havn - bæredygtighed og byliv
Kl. 16.15-17.00	Fælledparken - skaterpark og vandlegeplads Panum - grønt byrum
Kl. 17.15	Hotel Astoria - indtjekning Brief
Kl. 18.00	Pause
Kl. 19.30	Afgang fra hotellet Axeltorv Industriens Hus Street lab/Copenhagen Solutions
Kl. 20.30	Middag på Vækst

Program onsdag d. 12. oktober

Program:

- Kl. 8.00 Morgenmad og tjek ud
- Kl. 9.00 Afgang fra hotel - på cykel
- Kl. 9.15 Kalvebod Bølge - Københavns nye havnepromenade byrum
- Kl. 9.45 Bymilen - SEB - parkeringshus forklædt som svensk skovlandskab
[Maria Damsgaard, landskabsarkitekt fra SLA fortæller om Bymilen og Sønder Boulevard](#)
- Kl. 10.00 Sønder Boulevard - fra trafikeret gade til levende byrum
- Kl. 10.45 Kødbyen - nyt liv i gamle erhvervsbygninger
- Kl. 11.15 Cykelslangen - svævende cykelsti over havnerummet. Cirkelbroen.
- Kl. 12.00 Papirøen - streetfood og midlertidige bylivsaktiviteter. Inkl. frokost
- Kl. 12.45 Tegnestuen COBE - intro til tegnestuen og udviklingen af Papirøen
[Eik Bjerregaard, projektleder og arkitekt fra COBE fortæller og tager os med rundt til udvalgte projekter:](#)
- Kl. 13.15 Børnebyen - børneinstitution
- Kl. 14.00 Krøyers Plads - boliger
- Kl. 14.30 Islands Brygge - Havnebad. Inkl. kaffe
- Kl. 15.30 Nørreport Station - mobilitetsknudepunkt, cykelparkering og klimaløsninger
- Kl. 15.45 Israels Plads - markedsplads, parkeringskælder og byaktiviteter
- Kl. 16.00 Torvehallerne - afslutning. Derefter retur til hotel med cykler og med bus til Vejle
- Kl. 20.00 Ankomst Kirketorvet 22 i Vejle

Pixihaver og billige boliger

WIMBY

En måde at komme mangfoldigheden i møde på er WIMBY - Welcome in my backyard (til forskel fra NIMBY: Not in my backyard). En såkaldt Pixihaveby (små levende grønne anlæg) kan være et socialt bæredygtighedsgreb i kvarteret, hvor der er planer om at etablere et boligområde med over 250 lejligheder og et væld af haver og grønne mødesteder.

Idéen med pixihaverne er at trække ressourcestærke borgere med grønne fingre til en lidt udfordret del af byen, hvor de kommer til at dele nyttehaver med beboere fra de tilstødende områder. Mellem haverne skal lejligheder rejse sig i varierende højder og boligformer - såvel andels- som ejerboliger og almen-nyttigt byggeri. Alle stueetager skal kunne bruges som butikker, og visionerne for Sundholm Syd sigter også mod masser af byøkologi med jordvarme, drivhusaltaner og taghaver, der kan opsamle regnvand.

Et urbant landskab

Projektet består af seks punkthuse i 3 og 4 etager, som er placeret frit på en gammel gartnerigrund bare 3 km fra Rådhuspladsen. Det grønne havemiljø er det samlende element for området med store træer og små pixihaver mellem husene. Midt i området ligger et gammelt vaskeri, som bevares og bruges som kunstfabrik. Ved kunstfabrikken etableres et fælles byrum som samlingssted for beboere og kunstnere. Den gamle fabriks industrielle og stoflige udtryk afspejles i de nye bygninger. Facaderne fremstår i riflet cortenstål, råaluminium og ubehandlet træ. Udtrykket er industrielt og stofligt - og i fint samspil med havernes frodighed og de begrønnede tage.

Mere fleksibilitet - mindre energiforbrug

For at opnå størst mulig indretningsfrihed er boligerne udformet som åbne rum, der kun er opdelt af de faste installationer (bad, køkken og depot). De åbne rum og facader gør det muligt at sætte vægge op og få flere mindre rum - uden at gå på kompromis med dagslyset. Byggeriet opføres som lavenergiklasse

FAKTA

Bygherre: Boligforeningen 3B
Adresse: Amagerfælledvej 69a, København
Areal: 5.040 m²
Årstal: 2011 - 2015
Anlægssum: 55 mio.
Arkitekt: Tegnestuen AI

VEJLE

Hvordan kan vi bygge boliger, hvor byliv, arkitektur, klimaaløsninger, fællesskab, ejerskab og lav leje går hånd i hånd?

2015 baseret på fjernvarme, super lavenergivinduer og ventilation med varmegenvinding. Vinduespartier i fuld bredde og højde giver maksimal udnyttelse af dagslyset og bedre arealudnyttelse end tykke ydervægge (ca. 5 m² pr. bolig). Facaden afskærmes for indblik og solindfald/overophedning med udvendige mobilskærme.

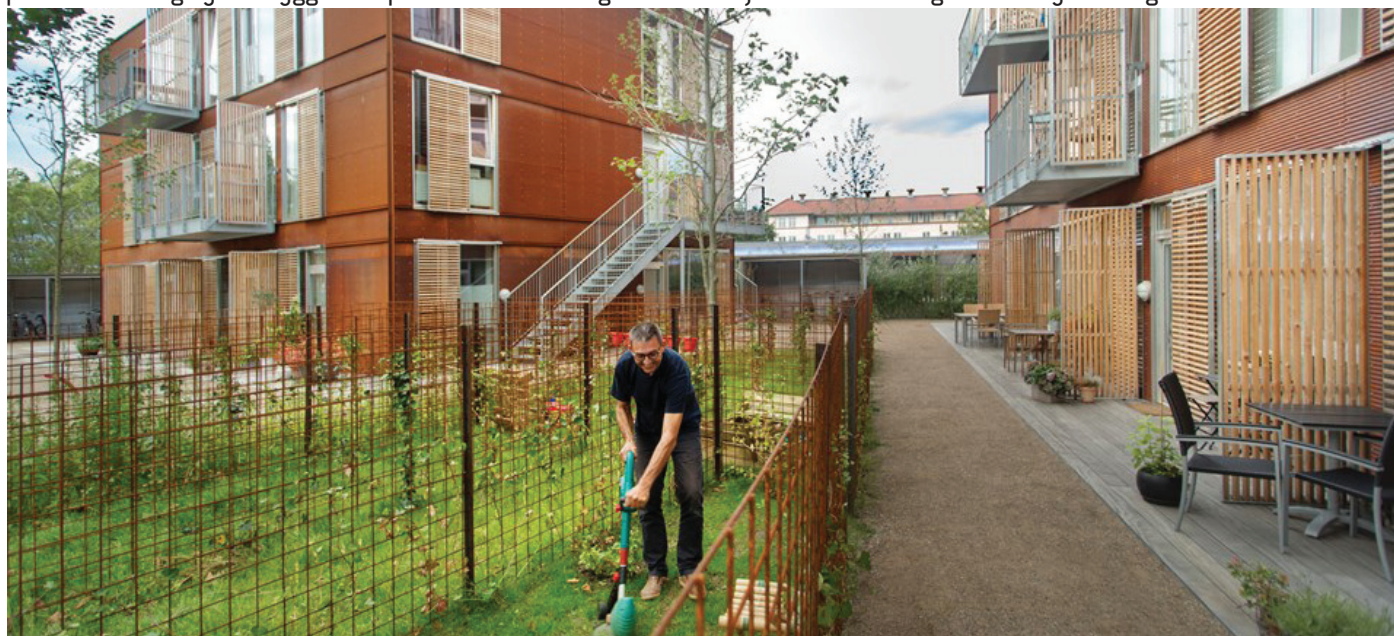
Mere bæredygtighed - mindre byggeplads

Der arbejdes med rumstore boksmoduler, der giver mere produktion og mindre byggeplads. I produktionen optimeres materialeforbruget og byggeprocessen, så byggeriet bliver billigt og bæredygtigt. Der bygges i rene trækonstruktioner, og facadebeklædningen er ubehandlede metalfacader i cortenstål og råaluminium, som kan omsmeltes og genbruges ved udskiftning.

Pixiehaver - liv, fællesskab og lavere driftsudgifter

Udearealerne udlægges som pixihaver til beboerne for at skabe et grønt og aktivt miljø med lave driftsudgifter. Alle tagflader begrønnes og bruges til forsinkelse af regnvand. De grønne tage øger biodiversiteten i området og forstærker bebyggelsens grønne karakter.

Sundholm Syd har fået Københavns Kommunes Bygningsspræmiering 2015 for smukt boligbyggeri og gode bymiljøer, der højner kvaliteten til glæde for byens borgere.

Små pixihaver er med til at skabe liv og fællesskab - og minimere driftsudgifter

Islands Brygge Syd - Havneviggen

Illustration af Havneviggen med Strandhusene til venstre i billedet og Byhusene til højre

Islands Brygge

Den nordlige del af Islands Brygge har gennem de seneste år fået nyt liv med Havnebadet og spektakulære byggerier som Gemini Residence, A-Huset og Halfdansgade 8. Nu er det blevet den sydlige del af Bryggens tur.

Nyt eksklusivt og varieret byområde

Den danske tegnestue PLOT (i dag splittet op i JDS og BIG) står samarbejde med hollandske West 8 bag helhedsplanen. Faktisk blev den gældende helhedsplan tegnet helt tilbage i 2006, men finanskrisen satte projektet på hold. Efter seks år tog NCC projektet frem fra skuffen og arbejdede videre på den eksisterende helhedsplan. Arkitektfirmaerne Erik Nobel, Arkitema og Vandkunsten har tegnet tre forskellige typer boliger til området. Visionen er at omdanne Bryggen Syd, der tidligere var domineret af industriarealer, til en både socialt og arkitektonisk forskelligartet bydel, hvor studerende, kunstnere, direktører og børnefamilier kan færdes og bo side om side.

Sandstrand i midten af København

Havneviggen er delt op i to områder. En urban del mod nord, hvor Indre Bys lige linjer og karrestruktur får lov at leve videre, og mod syd en mere organisk del med bygninger, gader og grønne områder i bløde former. Mellem det urbane og det organiske slynger en kunstig vig sig, med både sandstrand og kajpladser. Vigen og stranden er åben for alle københavnere, der dermed får et sandt alternativ til havnebadene. Med Havneviggens kajpladser bliver det i øvrigt muligt at sejle hele vejen fra byens inderhavn til Amager Fælled.

Luksuriøse boligbyggerier i flere versioner

På Havneviggen skyder forskellige typer bolig op, blandt andre: Strandhusene, Byhusene og Lejlighedstårnene. Fælles for alle er en eksklusiv placering, tæt på både vandet og byen.

Strandhusene er Havneviggens mest eksklusive boliger med direkte adgang til den nyanlagte vig via egen badebro, hvor man passende kan have sin kajak liggende. Boligerne har tre etager, tagterrasse og er svanemærkede.

Byhusene er inspireret af Kartoffelrækkerne og opført som fem karréer omkring børnevenlige stræder med grønne oaser, hyggeligt gårdmiljø og egen tagterrasse til hver lejlighed.

Lejlighedstårnene bliver Havneviggens vartegn med deres karakteristiske organiske former, der ændrer sig fra etage til etage, og giver et varieret og anderledes udtryk, der vil være synligt hele vejen fra Sjællandsbroen til Langebro. Hver lejlighed har egen

FAKTA

Bygherre: NCC Bolig

Adresse: Islands Brygge 85

Årstal: 2012 - 2016

Arkitekt: Helhedsplan: PLOT og West 8 Urban Design and

Landscape Architecture. Strandhusene: NOBEL arkitekter

Byhusene: Vandkunsten. Lejlighedstårnene: Arkitema

VEJLE:

Vand skaber værdi. Hvordan kan vi indarbejde vand i vores nye bydele?

Byhusene

Københavns nye Kartoffelrækker

Byhusene i Havneviggen på Islands Brygge er skabt af tegnestuen Vandkunsten, med inspiration fra husene i Kartoffelrækkerne i København. De i alt 110 byhuse bygges i fem karréer. Hver karré indeholder huse i tre forskellige størrelser med tre til fem soveværelser.

De svanemærkede rækkehuse er kendetegnet ved en hyggelig gårdhave, tagterrasse og et rummeligt køkken. Her bevæger man sig gennem hjemmet via gennemlyste og åbne, forskudte plan. I nabolaget har man desuden en skøn vig med sandstrand, hvor man kan dyppe tærne eller snuppe en dukkert.

Tæt på byen – lige ved vandet

Byhusene har en fantastisk beliggenhed, der giver mulighed for både at nyde byens puls og slappe af i grønne omgivelser ved vandet. Alle byhusene har underjordisk parkeringsplads med indgang til boligen, så man nemt og bekvemt kan gå direkte op i køkkenet med indkøbsposer og lignende, samt en skøn tagterrasse som fællesnævner. Byhuset bindes sammen af en skulpturel trappe, der skaber sammenhæng mellem de forskellige etager, og gør at der er kontakt, og gennemlyst fra etage til etage. I Havneviggens Byhuse er boligerne gennemlyste og i åbne forskudte planer. Niveauspringene mellem husene skaber variation, og sikrer samtidig at man kan være helt privat på tagterrasse, hvor livet leves hele sommeren.

Husene er bygget af genbrugsmursten.

FAKTA

Bygherre: NCC
Adresse: Islands Brygge 85, København
Areal: 110 boliger af 155-183 m²
Årstal: 2012-2016
Pris: 7.995.000 - 8.495.000 kr.
Arkitekt: Tegnestuen Vandkunsten

VEJLE

Vejle vokser - hvordan får vi plads til flere boliger i byen?

Byhusenes grønne boliggader er for gående og cyklende

Amager Strandpark

Amager Strandpark - hovedstadens nye rekreative blå-grønne område

Amager Strand består af stranden langs Amager Strandvej, en lagune, en ø og parkerne 10-øen og 5-øen. Øen er 2 km lang og lagunen er 400 m på det bredeste sted. Midt på øen er der placeret strandstationer, der er betonbygninger med toiletter, kiosker mv. Strandstationerne fungerer også som udkigssteder, hvor man kan få et fantastisk blik ud over de store skibe på Øresund, Øresundsbroen eller flyene, der lægger an til landing i Kastrup.

Den nye ø er opdelt, så man i nord mødes af et landskab med klitter og i syd finder et mere parklignende anlæg. Smukt forarbejdede gang- og cykelbroer leder over til den nye ø i nord og midt på øen. I syd er det muligt også at køre over til øen i bil. Dette uden dog på nogen måde at odelægge naturen og oplevelsen af udsyn, luft og saltvand.

Rekreative muligheder

Hele Amager Strand er fredet som rekreativt område, og med den nye strand har hovedstaden fået et nyt rekreativt område, der kan bruges året rundt.

Der er mulighed for at spille beachvolley, surfe, flyve med drage og vinterbade. I forbindelse med anlægget af Amager Strand blev den gamle badeanstalt, Helgoland, revet ned, men den er nu genopført ud for den nye kyst.

30 år undervejs

Københavns Kommune har siden midten af 1970'erne arbejdet med mulighederne for at etablere en bredere strandpark med større vanddybde ud for stranden. I 1988 blev der af lokale kræfter udarbejdet et forslag til en udvidet strandpark, den såkaldte Rivieraplan. Det endelige grundlag for Amager Strand blev beskrevet af en arbejds-

gruppe under Københavns Kommune i 2000. I foråret 2003 vedtog Københavns Kommune, Københavns Amt og Frederiksberg Kommune en finansieringsaftale og snart efter blev Amager Strandpark I/S stiftet.

FAKTA

Bygherre: Amager Strandpark I/S: Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Københavns Amt

Adresse: Amager Strandvej

Areal: 4,6 km badekyst på Østamager

Årstal: 2005

Pris: 200 mio. kr. (år 2000 priser)

Finansiering: Københavns Kommune (opførelse og drift) Københavns Amt (opførelse), Frederiksberg Kommune (opførelse og drift), Statslige midler (bidrag til opførelsesudgifter)

Arkitekt: Haslov & Kjærsgaard Arkitektfirma I/S

VEJLE

Vi bliver flere indbuggeri i Vejle. Hvor tager de hen en varm sommerdag?

Kastrup Søbad

Kastrup Søbad

Offentligt tilgængeligt badeanlæg ved Kastrup Strand

Med form som en konkylie hentet fra havbunden, ligger det flotte Kastrup Søbad og skuer ud over Øresund. Søbadet er trukket væk fra stranden og 100 meter ud i Øresund, hvor vanddybden både tillader maveplaskere og hovedspring. Man ankommer derfor via en badebro, der strækker sig inde fra land.

Konkylieform forener æstetik og funktionalitet

Kastrup Søbad er formet som en cirkel med en ydre skærm, der giver behageligt læ for alle badegæster. Skærmen stiger gradvist i højden fra 1,5 meter til 8 meter, og er med til at give søbadet sit konkylieformede udtryk. Fra badebroen ankommer man i søbadets venstre side, hvor skærmen er lavest. Formen åbnes således op mod landsiden, knytter an til stranden og byder de besøgende ind. Herfra bevæger man sig rundt mod højre, hvor konstruktionen gradvist løfter sig over vandoverfladen og ender i et fem meter højt udspringstårn.

Byder på masser af muligheder

Det konkylieformede søbad balancerer på 150 pæle i vandet og er trukket så langt væk fra stranden, at vanddybden når op på fire meter under udspringstårnet. Forskellige bænke, plateauer og hyggelige kroge giver sammen med vipper og udspringstårnet gode forhold for alle gæster, uanset om man er til solbadning eller hovedspring. Hele det 750 kvadratmeter store søbad er udført i den holdbare, afrikanske træsort azobe, der er modstandsdygtigt overfor saltvand og har samme levetid som stål.

Et prisbelønnet søbad for alle

White Arkitekter har lagt stor vægt på, at Kastrup Søbad skal være tilgængeligt for alle. Derfor er der hele vejen igennem tænkt i handicapvenlige løsninger, og de er så gennemførte, at Kastrup Søbad har vundet både en bronzemedalje i den Olympiske Komité's konkurrence om bedste idræts- og fritidsbyggeri, samt en pris for bedste handicapforhold, der uddeles i samarbejde med Den Internationale Paralympiske Komité (IPC).

Lys iscenesætter arkitekturen

Belysningen er vægtet højt og gør Kastrup Søbad til et spektakulært syn når mørket falder på og i de lange vintermåneder, hvor det kun er vinterbaderne, der vover sig ud på vandet. Den skulpturelle form understreges af LED-D-spotlys langs broen, opadrettede projektører langs bygningens inderside og ned-sænkede spots i trædækket.

FAKTA

Bygherre: Tårnby Kommune
Adresse: Amager Strandvej 301, 2770 Kastrup
Årstal: 2005
Pris: 7 mio. kr.
Arkitekt: White Arkitekter A/S, White Design AB, Göteborg

VEJLE

Hvordan skaber vi flere vandoplevelser i Vejle Fjord?
Kan vandet skabe værdi ift. øget sundhed og livskvalitet?

Tåsinge Plads

Tåsinge Plads er Københavns første klimatilpassede byrum. Pladsen er en grøn oase, som både håndterer store mængder regnvand og skaber et mødested for kvarterets beboere.

Her forenes bylivet med naturen. Der er byliv og brosten på torvet, hvor man kan drikke en god kop kaffe og nyde den grønne udsigt. Få meter væk kan man gå på opdagelse i den frodige 'danske regnskov'. Her er 1.000 kvadratmeter ubenyttet asfalt blevet til 'vild' bynatur.

Klimatilpasning i gadeplan

Klimatilpasningen af Tåsinge Plads skal styre og tilbageholde mest mulig af det regnvand, der falder omkring pladsen. Mod vest er landskabet hævet over jorden for at give plads til de eksisterende dækningsgrave og skabe en solskrænt, hvor besøgende kan trække ud og nyde en kop kaffe eller lege. Herfra skråner landskabet over mod et forsænket areal mod øst, hvor regnvandet derfor samler sig.

Ved at aflede og nedsive regnvand fra tage og torv lokalt, holdes vandet fra kloakken, og vi sikrer på den måde, at der er kapacitet i kloakken til at håndtere fremtidens skybrud. I alt kan Tåsinge Plads forsinke og nedsive regnvand fra et omkringliggende område på 7000 m².

Vild natur i byen

På Tåsinge Plads indrammes den vilde natur af en urban ramme. Pladsens udformning er inspireret af "københavnertovene," der løber gennem kvar-

teret som en lokal signatur. Fortovene føres fra bygningernes indgangsporte og gennem pladsen, som på den måde bliver delt op i mindre byrum og aktivitetssteder. Det er en ramme, der giver plads til, at den lokale natur kan vokse sig vild med vilje uden at virke utæmmet.

På torvet i midten står skulpturelle vandparasoller og dråber som pladsens varetegn. Vandet kan pumpes ud på overfladen og bruges til leg, hvorefter det løber i små kanaler ud i det grønne areal.

Borgernes engagement

I sommeren 2012 begyndte en række eksperimenter på Tåsinge Plads.

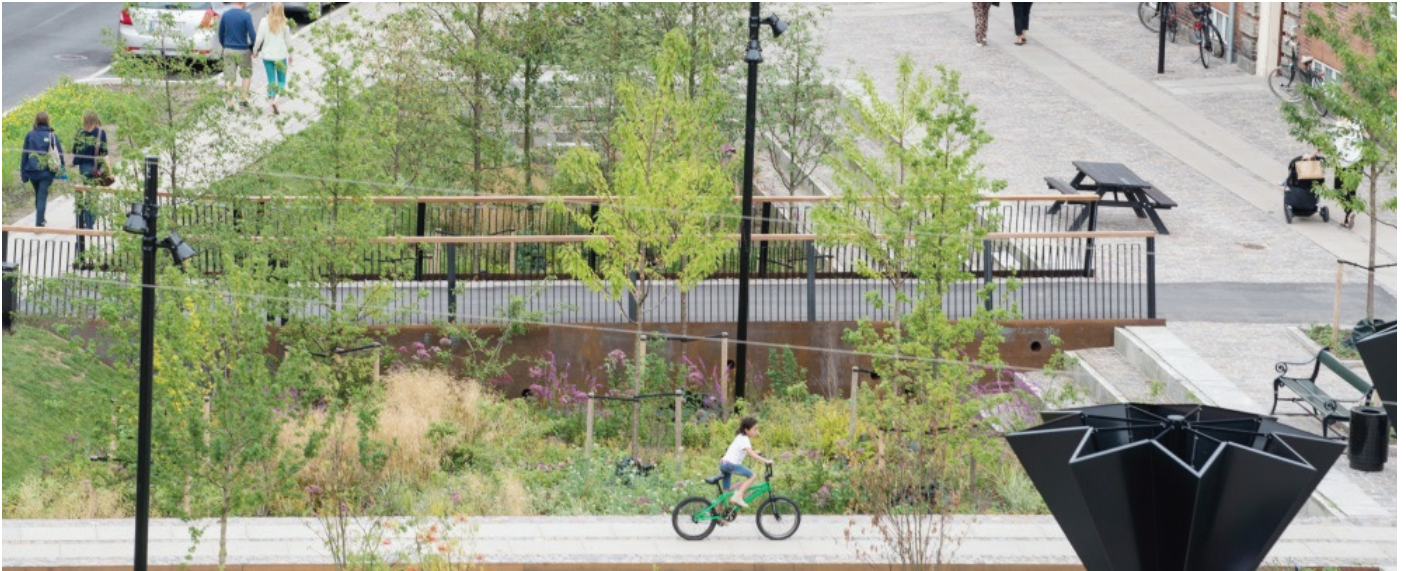
Sammen med engagerede beboere gjorde naturentusiaster pladsen 'Vild Med Vilje', der blev opsat midlertidige kunstinstallationer og bygget byrumsmøbler. Og initiativet 'Instant hygge' samlede folk til lørdagsmorgenmad hen over sommeren for at dyrke det gode naboskab.

Projekterne gav nyt liv til pladsen og opmærksomhed omkring den, allerede inden den stod færdig. Eksperimenterne gav også mulighed for at afprøve brugernes ønsker til, hvilke aktiviteter pladsen skulle indeholde inklusiv klimatilpassingsløsninger.

Dialogen med grundejerne og pladsens brugere har været essentiel for realiseringen af den og vigtig for den lokale forankring af Tåsinge Plads i kvarteret. De midlertidige projekter har været med til at skabe pladsens nye identitet.

Gaderummet er omdannet til "Solskrænten, Torvet og Regnskoven".

FAKTA

Bygherre: Københavns Kommune
Adresse: Tåsinge Plads, Østerbro
Areal: 7.000 m² håndteret regnvand
Årstal: 2016
Pris: 2000 kr. pr. m²
Arkitekt: GHB Landskabsarkitekter A/S

VEJLE

Hvordan kan vi bruge vandet, så det vi håndterer klimaudfordringerne og skaber nye rekreative arealer - fx. i Østbyparken, ved Lystbådehavnen, i Vestbyen og i nye bydele som Ny Rosborg?

Tåsinge Plads - grønt byrum, mødested og regnhaver

Nordhavn

Nordhavn

København bliver ofte udpeget som en af verdens bedste storbyer at leve i. En by hvor vækst og velfærd går hånd i hånd - men der er også udfordringer: Vækst betyder, at der skal skabes plads til flere mennesker, flere arbejdspladser og mere mobilitet. Indbyggertallet vil vokse med 18 % frem til 2025, svarende til 100.000 nye københavnere eller 19 beboere om dagen. Det kræver, at der bygges nye boliger. Alternativet for hovedstaden er ganske enkelt, at folk fraflytter byen. Den stigende pendling i regionen har allerede sat Københavns trafiksystem under pres, og god tilgængelighed er en af hovedforudsætningerne for en attraktiv by til gavn for københavnere og virksomhederne. Den nye by i Nordhavnen skal rumme nogle af svarene på udfordringerne.

Hidtil har Nordhavn været mest kendt som anløbshavn for krydstogtskibe og containertrafik, men som industrien er rykket ud er der blevet enestående mulighed for at give det gamle industriområde en helt ny identitet og funktion. Et konsortium bestående af Cobe, Sleth, Polyform og Rambøll står bag vinderforslaget for Nordhavn, der er i fuld gang med at blive realiseret. Projektet løber over de næste 40-50 år, og på sigt vil Nordhavn huse 40.000 beboere og lægge grund til lige så mange arbejdspladser.

Fremtidens Bæredygtige By

'Fremtidens Bæredygtige By' er på samme tid overskriften og visionen for Nordhavn. Fremtidens Bæredygtige By er på én og samme tid: en miljøvenlig by, en levende by, en by for alle, en by ved vandet, en dynamisk by, en by med grøn trafik.

FAKTA

Bygherre: By & Havn og Københavns Kommune
Adresse: Himmel og Hav!, Helsinggade 29, 2150 Nordhavn.
Årstal: 2008-2050
Areal: 300 ha Færdigudbygget med 40.000 beboere og 40.000 arbejdspladser
Arkitekt: COBE, Sleth og Polyform

VEJLE

Ny bydel fra scratch? Hvordan kan vi arbejde med udviklingen af Vejles nye bydele ?

Hvordan kan vi arbejde med investorer, byliv, blandede funktioner, byrum, midlertidighed, grøn mobilitet osv.?

Nordhavnen - nye bygninger og byrum 2016

Vinderprojektet 2008 - Urban Delta

Seks temaer for Nordhavn

Vinderforslaget er bygget op omkring seks temaer, der matcher de seks punkter i visionen.

Holme og kanaler:

Det overordnede greb opdeler Nordhavn i 11 holme med hver sin særlige identitet. De 11 holme er opdelt af kanaler, som er gjort tilgængelige, så man nemt kan komme helt tæt på eller endda helt ud på vandet. Andre steder vil der være beplantede "bredder" på kryds og tværs af området i forskellig størrelse og af forskellig karakter. Målet er at understrege og gentænke visionen om en by ved vandet. På de enkelte holme blandes boliger med erhverv, institutioner, byrum, parker, naturområder og caféer. Blanding af boligstørrelser og ejerformer skaber livlige, mangfoldige og oplevelsesrige holme.

Identitet og kulturspor:

Nordhavns historie og kulturspor for lov at leve videre i den nye bydel, der bygger oven på på den oprindelige vejstruktur, inddrager eksisterende bygninger og bruger den lokale flora og fauna som udgangspunkt for nye grønne områder.

Fem-minutters-by:

Det nye Nordhavn får en tæt bystruktur, hvor der aldrig er mere end 5-10 minutters gang til nærmeste metrostation, indkøbsmuligheder, arbejdspladser eller institutioner, uanset hvor man bosætter sig på de 11 holme. Jo tættere byen er, des kortere bliver afstandene, og dermed bliver det lettere at indrette alle byens funktioner med så minimalt et energiforbrug som muligt. Den tætte by koncentrerer mennesker, oplevelser og aktiviteter. Det mindsker energiforbruget til transport, byggeri og drift, og gør det nemt og oplagt at gå, cykle og benytte offentlig transport. Der er planlagt en metrohøjbane, som skal forbinde Nordhavnen med resten af byen. Højbanen skal også fungere som overdækning til en supercykelsti. Højbanen og cykelstien udgør

Revitalisering af silobygning - nye boliger

sammen "det grønne loop", som bliver det trafikale hovedelement på Nordholmene, og som bevidst arbejder med at gøre de bæredygtige transportformer synlige i det offentlige rum.

Blå og grøn by:

Kommende beboere får mulighed for at bo i en tæt bydel, som både ligger centralt i byen og tæt på vand og grønne områder. Holmene sikrer en lang, varieret og attraktiv kystlinje, med masser af muligheder for aktiviteter. Samtidig er de grønne områder lige om hjørnet: fra lokale lommeparker, promenader og grønne byrum til åbne kyststrækninger, strande og store naturområder.

CO2 venlig by:

Nordhavnen skal udvikles energimæssigt bæredygtigt ved at udnytte muligheden for at bygge med et minimalt energiforbrug kombineret med en udnyttelse af det eksisterende energiefektive fjernvarmenet, som forsyner hele landet med billig og miljøvenlig energi.

Det er desuden planen at skaffe energi fra en række alternative kilder, fx fra vindmøller, fra biobrændsel udvundet af søsalat, der kan dyrkes i havet omkring Nordhavnen samt fra geotermi, der er varmeenergi fra jordens indre. Herudover skal alle huse være lavenergihuse, hvor der bl.a. bruges spildevand i toiletterne.

Intelligent Grid:

Nordhavn udvikles og udbygges over en årrække på 40-50 år og dermed ind i en uforudsigelig fremtid. Der er derfor skabt en dynamisk strategi for områdets fysiske udformning, der på den ene side er robust nok til at lægge byudviklingen i faste rammer, og på den anden side er åben nok til at kunne optage fremtidige påvirkninger uden at hovedstrukturen svækkes.

Blandede funktioner i den nye bydel

Nyt Panum

Uvidelsen af Panuminstituttet inkluderer et nyt rekreativt byrum der skal udfolde sig rundt om Mærsk Bygningen og fortsætte hele vejen til Sct. Johannes Kirke på Sankt Hans Torv. Imellem bygningerne opstår nye pladser og indre haverum med nicher og siddemuligheder. Disse fungerer som forlængelse af studielokaler og kontorer, men udgør også et grønt tilbud til byen. Mellem Nørre Allé og Blegdamsvej anlægges en gang- og cykelsti, der skærer tværs gennem området.

Desuden er ambitionen at styrke cyklismen og den kollektive trafik, og dermed undgå mere trafik i et allerede trafikeret område. Derfor anlægges en cykelkælder med plads til 1.400 cykler foruden 1.400 cykelparkeringspladser udendørs. Københavns Kommune har i forlængelse af udbygningen af Panum, Nørre Campus og Rigshospitalet planer om at etablere en ny højhastigheds-busforbindelse mellem Vibenhushuset og Nørreport.

Nyt landskab ved tilbygningen til Sundhedsfakultetet

New Yorks Highline er berømt i hele verden. På det gamle baneløbskanal kan besøgende gå en strækning på lidt over to kilometer og se byen fra tredje sal.

En tilsvarende oplevelse i lidt mindre målestok kan københavnere se frem til, når Panums nye kobbertårn åbner i slutningen af året. Her kan beboere i alle aldre nemlig skyde genvej gennem bygningens grønne landskab i anden sals højde og opleve byen fra et nyt perspektiv. Det er landskabsarkitektfirmaet SLA, der står bag den svævende stibro og det grønne land-

skab midt på stenbroen, mens arkitekterne i CF Møller har tegnet Kobbertårnet.

- Vores idé med projektet er at skabe et grønt urbant campus midt på Indre Nørrebro. Landskabet håndterer trafik, parkering, service og udendørs studiepladser i ét greb. Og skaber samtidig masser af byliv og grønne, rekreative oplevelser for både studerende, besøgende og alle Nørrebros beboere, siger Senior Project Manager i SLA Ulla Hornsyld i en pressemeddelelse.

Gangbro på taget

Landskabets hovedgreb er en gangbro, som zigzagger ned gennem området. Gangbroen fører de besøgende henover biotoper af vild dansk natur, mens de går forbi en række grønne taghaver på toppen af de lave bygninger, der omkranser Kobbertårnet. De lave bygninger rummer forskellige udadvendte funktioner og bøjer vinden af, så man undgår vindtunneler omkring det 15 etager høje tårn.

På tagene af de lave bygninger er der grønne planter og træer, der skaber et flot landskab. Derudover er der en enkelt tagterrasse, hvor de studerende kan slippe mikroskopet og se ud over landskabet.

Den nye Panum park - med den grønne genvej

FAKTA

Bygherre: Bygningsstyrelsen og Københavns Universitet

Adresse: Nørre Allé 14, København N

Areal: 37.000 m² landskab, 42.000 m² bygning

Årstal: 2013-2016

Pris: 1,3 mia. heraf 725 mio. kr. fra A-P Møller fonden

Arkitekt: SLA, C.F. Møller

VEJLE

Byfortætning skaber byliv – kan vi skabe grønne byrum og cykelforbindelser i 2.sal højde? Hvordan skaber vi grønne genveje og byrum i Vejle? Fx. i Kulturkvarteret, Uddannelsesområdet, Østbyen, Mikropolzonen og i Ny Rosborg?

- Vi bygger en stor tagterrasse i træ, hvor der kommer en masse siddepladser og flere integrerede træer. Træerne giver skygge og skaber et behageligt mikroklima. Det bliver et af de rigtig gode steder at tage hen for at nyde udsigten over Nørrebro's tage, siger Ulla Hornsyld.

Grønne byrum

De grønne tage er lige nu ved at blive etableret af Skælskør Anlægsgartnere. Inden da har der været et grundigt forarbejde, hvor SLA har arbejdet tæt sammen med producenten Byggros om at få det rigtige fundament til de grønne tage. Der skal nemlig den helt rigtige jord og opbygning til for at få et levedygtigt grønt tag, der ikke beskadiger huset nedenunder. Teknisk specialist i Byggros Torben Hoffmann forklarer:

- Taget er bygget op med dræn og vandreservoirplader, der kan optage 20 liter vand per m². Vandreservoiret gemmer vandet til tørre tider, så planterne kan få vand, når der er bagende hedt. I en almindelig have kan planterne suge vand fra råjorden 30 cm under overfladen. Sådan er det ikke på et grønt tag. Her skal jordlaget være så tyndt så muligt, så taget ikke bliver belastet.

- Vi har tidligere arbejdet sammen med SLA på Novo Nordisk Naturpark, som vandt landskabsprisen i 2015. Her udviklede vi Urban Green konceptet, som er en sammensætning af vilde danske biotoper, der øger biodiversiteten. Vi har et rigtig godt samarbejde med SLA. Det er en tegnestue, som tør gå nye veje og eksperimentere. De får tænkt de grønne tage ind i en større sammenhæng, så det ikke kun handler om at afhjælpe problemer med oversvømmelser i forbindelse med skybrud og monsterrregn. De får skabt nogle mangfoldige grønne åndehuller i byen, som vi alle kan nyde godt af – regnvejrr eller ej, slutter Torben Hoffmann.

Fælledparken - renovering af eksisterende bygninger og anlæg af nye legepladser

Fælledparken

Skateparken

Skateparken er inddelt i tre sværhedsgrader, så både nybegyndere, øvede og professionelle kan blive udfordrede. Det nye skater-område er et led i Fælledparkens omfattende renovering, der skal forvandle parken til en moderne park med rum til oplevelse, deltagelse i forskellige aktiviteter og afslapning.

Renoveringen gennemføres på baggrund af en gave fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, som Københavns Kommune fik i anledning af Fælledparkens 100 års fødselsdag i 2009.

Åbent og aktiverende byrum

Den nye skatepark overtager grunden for den gamle skaterpark fra 1988, der lå i hjørnet af Fælledparken. Med det nye område vil man skabe et nyt og aktiverende byrum i København med udfoldelsesmuligheder for unge fra hele det storkøbenhavnske område. Skateparken er visuelt og landskabeligt åbnet op, så de spektakulære aktiviteter er mere synlige for Fælledparkens øvrige publikum end de har været før. Denne åbenhed samt en forbedret belysning skal medføre en større følelse af tryghed, når man opholder sig i området.

Brugere på hjul inddraget

Skateparken er moderne og tilpasset de nyeste tendenser inden for skatekultur. Det er både et udfordrende og spændende skateanlæg, der tilgodeser en række forskellige brugere - street-skatere, rampeskatere, bmx'ere, rulleskøjteløbere m.fl. Derfor valgte man netop at inddrage netop disse brugere i udformnings-processen. Ved at dele ud af deres erfaringer og komme med nye idéer kunne brugerne præge processen, og være med til at skabe de første tegninger af området.

Processen er derefter blevet overtaget af landskabsarkitekter og ingeniører samt skatedesignere fra Danmark og USA, som alle har været med til at udarbejde det endelige projekt. Danske Rune Glibbjerg, en af verdens bedste professionelle skatere, har udover ovenstående parter været med i udviklingen af nogle af de mest tekniske svære elementer i skateparken.

Skaterparken

FAKTA Skateparken

Bygherre: Københavns Kommune

Areal: Skatepark 4600 m², Vandpark 7000 m²

Pris: Skatepark 20 mio. kr. (APM), Vandpark 5 mio. kr. (KK)

Adresse: Edel Sauntes Allé 3, 2100 København Ø

År: 2011

Arkitekt: Skatepark Nordarch, Vandpark Force4 Architects

VEJLE

Hvordan kan vi arbejde med flere aktiverende byrum i Vejle? Kan byrummene både invitere til leg og løsninger af regnsky!

Vandlegeplads

Ved den store sø i Fælledparken er Københavns første vanddrætslegeplads åbnet. Her kan man boltre sig blandt vandlabyrinter, en regnsky og to store vandkanoner, der kan skyde mere end fem meter ud på legepladsen. Vanddrætslegepladsen er en del af den samlede fornyelse af Fælledparken, der har fået et omfattende løft. Særligt legepladserne i området er blevet fornyet. En interaktive tårnlegeplads, en skatepark og en løbehjulsbane er også kommet til.

Vanddrætslegepladsen er bygget som en by og viser vandets vej fra skyer via åer og kloakker og videre ud i havet. Den giver plads til både leg og læring, og mens nogle aktiviteter kører automatisk kræver andre fysisk aktivitet for at virke. Legepladsen fungerer både med og uden vand, og vil derfor også kunne benyttes som almindelig legeplads uden for sommersæsonen. Der er vand i aktiviteterne fra kl. 09.00-17.00 alle ugens dage i sommermånederne. Der bruges af sundhedsmæssige årsager rent drikkevand og anlægget tømmes hver dag efter brug dvs. vandet kan maks. stå i 24 timer. Center for Park- og Natur står for driften af anlægget.

Vandlegepladsen

Axeltorv

Adressen Axeltorv 2 har siden slutningen af 1800-tallet lagt grund til fritidsbeskæftigelser og fornøjeligheder. Først som koncerthuset og forlystelsesetablissementet National Scala, der frem til 1950'erne underholdt københavnere. I 1957 blev National Scala revet ned og andelsvarehuset Anva opført. Varehuset lukkede i 1987 og bygningen gennemgik en grundig renovering frem til 1989, hvor Scala stod klar til at åbne med restauranter og butikker, fitnesscenter og biograf samt diskotek i kælderen. Trods sin centrale placering og underholdende indhold døde Scala hen. Og selv efter flere forsøg lykkedes det ikke at puste liv i Scala, der nu er revet ned. Ejendomsselskabet Norden har købt grunden og bedt Lundgaard & Tranberg arkitekter om at tegne en bygning, der skal gøre det Scala ikke formåede: at skabe liv og aktivitet, ude som inde.

Fem runde tårne

Det nye byggeri består af fem tårnlignende bygninger, der placeres asymmetrisk og uafhængigt af hinanden. Tårnene har alle forskellige størrelser, der er tilpasset den omgivende arkitektur. Således er det mindste tårn på 28 meter placeret mod Axeltorv, mens det højeste på 61 meter vender sig mod karréerne i vest. De fem tårne forbindes i højden af gangbroer, og på gadeplan vil der således være fri passage mellem tårnene.

Byliv nederst - Advokater øverst

Bygningen skal huse advokatfirmaet Gorissen Federspiel, men stue- og 1. etage bliver åbne for offentligheden. Butikker og restauranter skal fylde stueplanet og store trapper vil føre op til førstesalen, hvor en offentligt tilgængelig byhave anlægges.

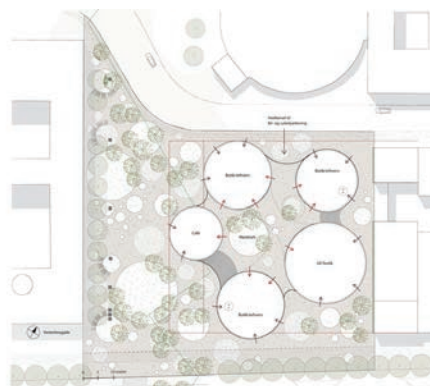
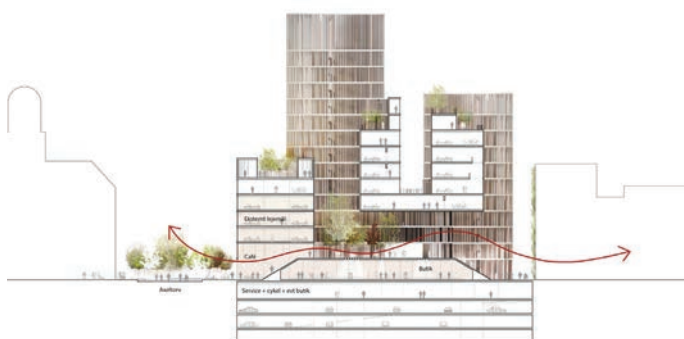
Bylivet på Axeltorv skal næres

En af udfordringerne ved Axeltorv er, at der er masser af trafik, men ikke meget byliv. Folk går hurtigt igennem og stopper sjældent op for at bruge tid på pladsen. Det nye byggeri skal skabe rammerne for et myldrende og levende byliv på og omkring Axeltorv. Det vil arkitekterne gøre ved at åbne bygningen op, så den optræder som passage snarere end barriere. På gadeplan bliver det muligt at gå ind i bygningen fra alle sider, skyde genvej tværs igennem og opholde sig i de små rum, som bygningen skaber.

Axeltorv får desuden en kærlig overhaling med træer og et landskabeligt miljø med runde forhøjninger og fordybninger.

Grønt strøg skal minde om det gamle København

De grønne områder i Tivolis gamle have, Botanisk Have og H. C. Ørstedsparken er rester fra det gamle voldanlæg, der omkransede og beskyttede København fra middelalderen og helt frem til 1850'erne. De gamle volde løb også der, hvor Axeltorv ligger i dag. Denne historiske reference ridses op med et grønt strøg af træer, der skal gå fra Jernbanegade over Axeltorv og Vesterbrogade med endepunkt ved Tivoli. Det nye byggeri på Scalagrunden, det grønne strøg og det nye Axeltorv skal tilsammen skabe et nyt og rekreativt område i det mest centrale København. Byen åbnes op og bylivet får bedre rammer at udfolde i.

Industriens Hus

Tegnestuen Transform har sat stregerne til det stærkt ombyggede Industriens Hus på Rådhuspladsen.

I de senere år er det blevet diskuteret, om Rådhuspladsen lever op til sin rolle som byens midtpunkt og et af de første steder, man møder som turist eller besøgende i byen. Særligt Industriens Hus på hjørnet af H.C. Andersens Boulevard og Vesterbrogade var længe under anklage for at være utidssvarende og uimødekommende - sin prominente beliggenhed taget i betragtning. Da Dansk Industri samtidig manglede kvadratmeter lå svaret lige for, og i 2009 fremlagde den århusianske tegnestue Transform et forslag til en gennemgribende om- og tilbygning af huset.

Fra teglsten til glasfacade

Lige siden man nedlagde toldboden ved Vesterport i forrige århundrede har Industriforeningen (nu Dansk Industri) haft til huse på grunden. Siden 1979 i en bygning af arkitekt Erik Møller, som mange nok husker for den mørke teglstensfacade og de store lysreklamer for foreningens medlemmer, der prydede facaden mod pladsen. I den nye bygning har man valgt at bryde med den tunge og lukkede facade - helt og holdent. Det nye hus står som en ren glasfacade i et spinkelt ophæng af stålrammer. Rammerne er drejet 45 grader og tegner et harlekinmønster hele vejen rundt om bygningen.

Om- og tilbygning

I stedet for fuldstændig at fjerne hele det eksisterende hus, har man lavet en såkaldtstripning af bygningens forreste del, hvor alt undtagen betonkonstruktionen er pillet ud. Derefter er søjlerne blevet forstærket og der er bygget til, så huset får en skrå facade langs H. C. Andersens Boulevard og Rådhuspladsen samt to etager ekstra på toppen. Mod Vesterbrogade er bygningen forhøjet med tre etager, så husets får en samlet højde på 8 etager. På bagsiden ind mod Tivoli er der tilføjet en ny fløj, der trapper ned til to etagers højde med små haveanlæg på tagfladerne.

Dobbeltfacade mod trafikstøj

Den nye facade i Industriens Hus er udført i to lag. En indre termorude holder på varmen, og det ydre glaslag beskytter mod vind og vejr og skærmer samtidig af for trafikstøjen fra et af landets mest trafikerede vejkryds. Energimæssigt har dobbeltfacaden den fordel, at den inderste isolerende del ikke er påvirket af vinden og derfor ikke afkøles så meget som den ydre facade. I sommerperioden ventileres varmen fra den ydre facade væk naturligt ved at åbne en lem i toppen af mellemrummet mellem de to facader. Ved Rådhuspladsen er den indre facade trukket tilbage i seks etager, så der opstår en høj uopvarmet foyer ved bygningens hovedindgang.

Butiksliv og lysreklamer

Forhen lå stueetagens butikker samlet om en indvendig lukket arkade, men i det nye Industriens Hus har butikkerne front mod gaden og er således med til at åbne bygningen op mod omgivelserne. Lysreklamerne skinner stadig om kap på facaden, men denne gang i energirigtige LED-udgaver. Og det er ikke kun reklamerne der sender kulørt lys ud over Rådhuspladsen; selve rammerne i facaden har indlagt LED-belysning, som kan programmeres til at vise forskellige farver og mønstre.

Industriens hus kommunikerer med lys. Lyset skifter alt efter døgnets rytme eller større events

FAKTA - AXEL TOWERS

Bygherre: Ejendomsselskabet Norden
5 tårne (29-61 m) til butikker, restaurant, erhverv, parkering og grønt byrum. Materiale: Tombak (legering ml. kobber og zink)
Areal: 23000 m² fordelt på: 18500 m² kontorer (15000 m² lejes af Gorissen Federspiel), 4500 m² butikker, 1000 m² tagterrasser, 700 m² gårdhave
Adresse: Axeltorv 2, København V
År: 2016
Arkitekt: Lundgaard og Tranberg Arkitekter

VEJLE

How can we work with flow and green between buildings?

FAKTA - INDUSTRIENS HUS

Bygherre: Dansk Industri
Areal: 41.500 m²
Adresse: Hjørnet af Vesterbrogade og H. C. Andersens Boulevard, København V
År: 2013
Arkitekt: Transform

VEJLE

How smart is the city - how can light, facade and byrum be used to communicate with citizens? Can we create a "democratic byrum" on Rådhuspladsen - with help of light and data?

Streetlab - Copenhagen Solution Lab

DATA FORBINDER BYEN

BYENS FLOW
ASSET TRACKING
SENSOR PLATFORM
DATA FORBINDELSE

Sensorer holder øje med vand, luft, støj, vejr, beredskab, affald, brænde, tilstande ...

Bygningers forbrugsdata opsamlés og forbruget optimeres i realtid

Bovægelsesmønstre kendes og anvendes i byplanlægning, sikkerhed og optimering af kommunens ressourcer

Trafikken overvåges og reguleres i realtid overalt i byen

Turister tilbydes gratis internet-forbindelse

Borgere, virksomheders og det offentlige flåder og materiel trackes i realtid

Ledige parkeringspladser kendes og formidles i realtid

FAKTA Streetlab
Bygherre: Københavns Kommune
Areal: Området ved Rådhuspladsen og H.C. Andersens Boulevard
År: 2016

VEJLE
Hvordan kan vi videreudvikle Vejle som smart city - og så det er synligt i byrummet?

StreetLab - testområde for smart city løsninger

Street Lab er Københavns nye testområde for smarte digitale løsninger i byrummet. Det er indviet i juni 2016, og ligger i området omkring Rådhuspladsen, Vester Voldgade og H.C. Andersens Boulevard. Ved hjælp af sensorer og wifi i byrummet indsamler Street Lab realdata om byen, der omsættes til at udvikle nye digitale teknologier, der kan bidrage til at bruge byens ressourcer bedre og yde bedre service til borgerne.

Laboratoriet tester og udvikler løsninger indenfor to områder: Dels er der fokus på at udvikle områder, hvor Københavns Kommune helt konkret oplever behov for nye løsninger, det omfatter i første omgang smart parkering, måling af luftkvalitet og støj, intelligent affaldshåndtering samt city wifi.

Dels tester Street Lab nye potentialer i markedet, der ikke kun kan bane vejen for nye løsninger i København, men for byer verden over, der har brug for at udvikle sig bæredygtigt.

Københavns Kommune har meget unikt valgt at placere laboratoriet midt i byens absolutte centrum for at give bedst mulige vilkår for at afgøre om en evt. løsning kan stå imod det brug og vejrlig, som gør sig gældende i en stor by.

Copenhage Solution Lab

Street Lab er forankret hos Copenhagen Solutions Lab i Teknik og Miljøforvaltningen. Det udvikles i et offentligt-privat innovationspartnerskab med Cisco Systems, TDC Erhverv og Citelum. Cisco og TDC bidrager med det teknologiske udstyr, som skal udgøre selve laboratoriet. Citelum bidrager med opsætning af laboratoriet i byrummet. Partnerne har investeret 15 mio. kr.

De første løsninger, som testes:

- **Luftkvalitet:** Målet er bl.a. at teste, hvor godt man kan måle luftkvalitet med den nye generation af sensorer, der er mindre omkostningstunge og derfor kan bruges over et større område. Målinger over et større område vil kunne indikere niveauer og variationer i luftkvaliteten, som vil være til nytte i driften af byen. På samme måde vil kombinationen af forskellige målinger f.eks. at man både får informationer om trafikstrømme og om luftens kvalitet i de samme gader forventes at kunne give nye vinkler på, hvordan vi driver byen mest bæredygtigt.
- **Intelligent affaldshåndtering:** Afprøvning af forskellige sensorteknologier i forskellige affaldsbeholdere, der bl.a. skal optimere affaldsindsamlingen, placeringen af kurvene og udviklingen af særlige løsninger til nattelivet. KK samarbejder bl.a. med DTU om viden og muligheder på området.
- **City Wifi:** Internetadgang for turister og online information til borgere og turister om aktiviteter og muligheder i byen.
- **Smart parkering:** I Budget 2016 er der afsat midler til at teste og etablere sensorer i parkeringspladser for via en app at hjælpe bilister frem til ledige parkeringspladser. Det skal minimere søgetrafikken og sikre bedst mulig udnyttelse af byens P-pladser.

Der vil også blive testet løsninger inden for blandt andet skybrudshåndtering, mobilitet og sporing af byens udstyr.

Vækst

Naturen of havestemningen med helt ind i spisehuset

Vækst er Cofoco's nyeste restaurant på Sankt Peders Stræde. Vækst tager med sin gastronomi udgangspunkt i de friske nordiske grøntsager, men finder stadig også glæden ved en god bøf, skaldyr eller en helstegt fisk. Restaurantens hjerte er drivhuset og de utallige planter, som trækker naturen helt ind på Vækst og midt ind i det gamle København. Drivhuset er bygget op igennem restaurantens to etager og formidler både den øverste etages lys og grønne univers, men også kælderens mere urbane og rå stemning.

FAKTA

Adresse: Sankt Peders Stræde 34, 1453 København V

VEJLE

Hvordan skaber vi rammer for flere grønne caféer og restauranter? Kan vi nytænke Skyttehuset med orangeri og nyt koncept og forretningsmuligheder - ifm. revitalisering af Skyttehushaven?

Sønder Boulevard

For få år siden var Sønder Boulevard en trist gennemfartsvej domineret af trafik og gadeludere. Men Københavns kommune har med hjælp fra SLA Landskabsarkitekter og den kendte franske byplanlægger Jean-Pierre Charbonneau formået at transformere boulevarden og gøre den til et af de helt sjældent vellykkede byrum, hvor folk rent faktisk har lyst til at være. I hele sommerhalvåret hænger folk ud på parkbåndet med bordtennis, take away-mad og drikkevarer fra boulevardens samlingspunkt – og en af Københavns mest velassorterede købmænd, Khi-oskh, der foruden feinschmecker-øl også er leveringsdygtig i udenlandske blade og magasiner, som ikke kan fås ret mange andre steder.

Fra at have været en trafikeret gennemfartsvej er Sønder Boulevard omdannet til et grønt byrum. Renoveringen betyder, at midterarealet på Sønder Boulevard er blevet udvidet. Ved hjælp af træer, belægninger og græs er der blevet etableret et såkaldt parkbånd, der blandt andet byder på en staudehave, en småbørnslegeplads, en indhegnet kunstgræsbane til boldspil og et asfaltfelt til kørsel på BMX-cykler.

FAKTA

Bygherre: Københavns Kommune
År: 2007
Arkitekt: SLA
Areal: 73500 m²
Pris: 40 mio. kr.
Adresse: Sønder Boulevard

VEJLE

Hvordan skaber vi veje om til byrum - med træer og plads til byliv og regnvand?

Frem for lange, lige linjer af træer, er træerne blevet grupperet, så der ned langs boulevarden dannes forskellige, mindre rum. SLA Landskabsarkitekter står bag renoveringen i samarbejde med Københavns Kommune, og borgernes behov og ønsker har været inddraget fra processens start. I løbet af projektfasen har der været afholdt i alt seks borgermøder, hvor beboerne er blevet spurgt om deres ønsker, vaner og behov. Med renoveringen har Sønder Boulevard samtidig gennemgået en trafiksanering, der skal gøre gaden langt mere rolig og mindre befærdet.

Kødbyen

At de hvide funktionalistiske betonbygninger fra 30'erne kunne være interessante for flere end slagterne, fik Københavns Kommune øje på for 4-5 år siden, da kreativitet blev et plusord i enhver bys vision om at blive den mest interessante i landet.

Forening af modsætninger

Kommunen ejer bygningerne og administrerer dermed også alle lejemaalene. Over lang tid har der været arbejdet med de greb, der skulle skabe forandringen. For intentionen har været at bevare stemningen, at bevare det liv slagterne bibringer, men altså samtidig at tilbyde kreative virksomheder nogle rammer, der nok virker mere tiltalende end et butikslokale bag en nysleben facade.

Til at udvikle de rette greb hyrede Københavns Kommune tegnestuen MUTOPIA, der også står bag bl.a. Mikado Plads i Ørestaden. MUTOPIA har blandt andet foreslået at der laves nye passager ind i Kødbyen, så mennesker vil vandre igennem og tilføre nyt liv. En ny trafikregulering skal give mere plads til fodgængere, men samtidig sikre bilerne tilstrækkelige vilkår, så de nuværende lejere fortsat kan drive deres virksomhed. Grebene er enkle og det ligger ikke i kortene, at Kødbyens fysiske fremtoning skal ændres mærkbart. Snarere tværtimod.

Kødbyen ligger på Vesterbro i hjertet af København mellem Hovedbanegården, Dybbølsbro, Skælbækgade og Halmtorvet. Området er delt op i Den Brune og Den Hvide Kødby. Førstnævnte blev opført omkring år 1900 og godt 30 år senere kom Den Hvide Kødby. Navnene henviser til farverne på bygningerne. I dag kender de fleste Den Brune Kødby som området omkring Øksnehallen, mens DGI-byen og Den Hvide Kødby dækker området omkring Flæsketorvet og adgangsgaderne dertil.

I 1995 blev Kødbyen fredet af Kulturstyrelsen som vurderede, at området er et bevaringsværdigt industriminde. Dette er blandt andet med til at sikre, at arkitekt Poul Holsøes funktionalistiske arkitektur i Den Hvide Kødby bliver bevaret. I 2014 er Kødbyen et miks af større og mindre virksomheder, der alle bidrager til at gøre området helt unikt.

Kødbyen - en forening

Kødbyforeningen er en forening for lejerne i Kødbyen, og det er derfor vores fornemste opgave, at varetage lejernes interesser og fungere som bindeled mellem lejere, gæster, eventmagere og Københavns Kommune. Det er Kødbyforeningens vision, at være en synlig og toneangivende aktør, når det handler om at sætte dagsordenen for Kødbyens fremtid. Kødbyforeningen er stort set lige så gammel som Kødbyen, og blev etableret af slagterne tilbage i 1930'erne. Dengang så området markant anderledes ud, og de mange diskussioner om kødpriser og dyrehold er i dag skiftet ud med debatter om, hvordan vi bedst indretter et unikt område, hvor der er plads til alt fra restauranter og kreative erhverv til kødforarbejdning, natteliv og shopping.

Bymilen / SEB

Bymilen er en gigantisk mile i hvid foldet beton gennemskåret af frodig grøn natur. Den rejser sig 7 meter fra jorden, og dens spatielle kvaliteter giver anledning til sanselige oplevelser, bevægelse og ophold for mennesker, og håndterer samtidigt alle praktiske krav stillet til byrummet såsom at sikre læ, tilgængelighed og regnvandshåndtering, samt en albedo-effekt der oplyser og afkøler.

I Bymilen opsamles al regnvand i underjordiske vandtanke og sendes tilbage til atmosfæren som fugtig luft, der aktiverer alle sanser og giver byrummet en unik, nordisk attraktionsværdi

FAKTA

Bygherre: SEB Bank og Pension

År: 2011

Arkitekt: SLA

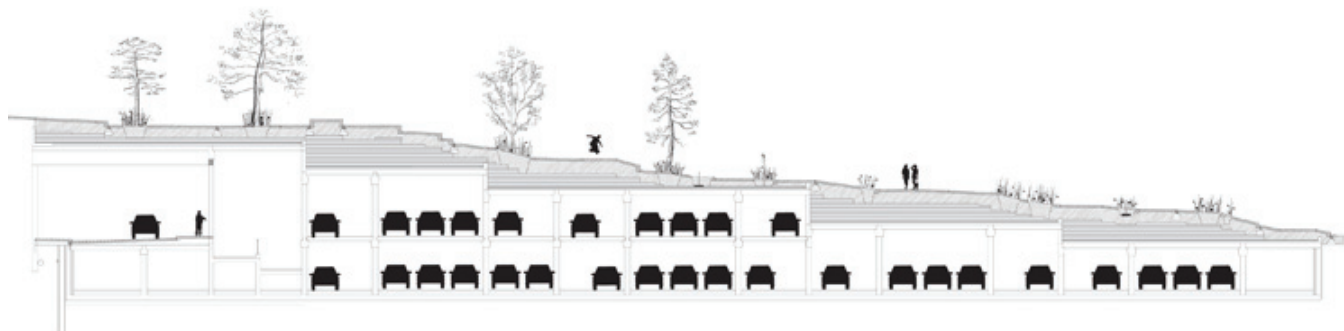
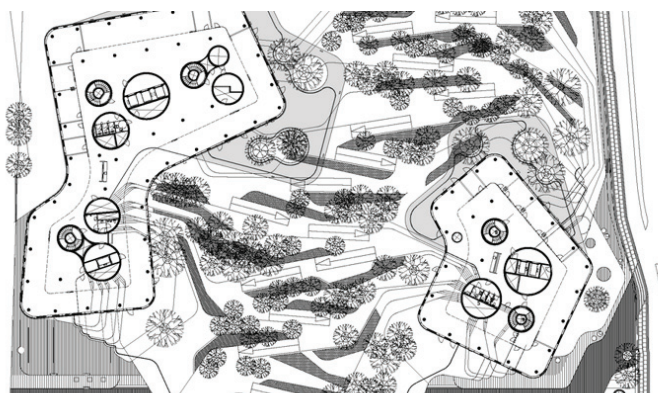
Areal: 73500 m²

Pris: 40 mio. kr.

Adresse: Bernstorffs Plads, København

VEJLE

Kan vi skabe nye byrum tæt på vandet?

Kalvebod Bølge

Kalvebod Bølge har løftet Kalvebod Brygge fra mennesketomt domicilområde til livlig havnekaj med to nye pladser og en bølgeformet promenade på vandet.

Kalvebod Brygge er blevet indre bys urbane pendant til det populære og tætpakkede Islands Brygge. Imellem Langebro og Bernstorffsgade finder man i dag Kalvebod Bølge, hvor maritim udfoldelse går hånd i hånd med solbadende afslapning.

FAKTA

Bygherre: Københavns Kommune

År: 2012

Arkitekt: JDS og Urban Agency

Areal: 8.500 m²

Pris: 35 mio. kr.

VEJLE

Kan vi skabe nye byrum tæt på vandet?

By og vand smelter sammen

Området omkring Kalvebod Brygge er ikke ligefrem kendt for urbant liv og menneskelig aktivitet. Siden udbygningen af erhvervsdomiciler og hoteller i starten af 90'erne har Kalvebod Brygge fået præg af at være menneskefjendsk, grimt og et usædvanligt dårligt eksempel på byplanlægning langs havnen.

Men med etableringen af den skater-populære 'Skærgård'-park ved SEB Bank og Pensions nye hus, det nye byrum Under Krystallen med springvand, vandspejl og lyskunst ved Nykredits nye domicil Krystallen og Kalvebod Bølge med havudsigt og solskinstimer, er området ved at udvikle sig til et nyt, yndet udflugtsmål.

Kalvebod Bølge åbner området og genforener byen med vandet og fungerer som samlingssted for byens borgere og gæster.

Bølgen på havet

Kalvebod Bølge er en udvidelse af Kalvebod Brygges havnefront. Her er der blevet etableret en bølgeformet promenade i varierende niveau, der strækker sig ud i havnen og giver plads

til udfoldelse på vandet. Formen trækker promenaden ud i solen og sikrer, at Kalvebod Brygge, som ellers henligger i skygge fra middag, tilføres så mange solskinstimer som muligt. På promenaden finder man mindre opholdzoner og bassiner med forskellige funktioner, og der er anlagt anløb til kajaksejads.

Maritim park og urban sceneplads

Ved promenaden er der anlagt to hovedpladser, hvis funktion strækker sig fra land ud på promenaden anlagt efter de bedste sol- og vindforhold. Den nordligst plads fungerer som en afslappende oase. Her møder den urbane park det maritime liv, og enhver kan nyde en fritime eller to ved vandet. Forslag som en flydende have og en urban strand flyver i luften, men intet konkret er endnu besluttet.

Pladsen mod syd skal bruges til forskellige kreative indslag, og en lille scene er opført. Her skal musik, fest, teater og gøgl få frit løb. Der er desuden anlagt en anløbsplads til havnebusser, vand-taxier og turbåde.

Cykelslangen

Københavns nye cykelbro, Cykelslangen, er en smuk, hurtig og bekvem smutvej for byens cyklister. Svævende i første sals højde, snor Cykelslangen sig elegant ind og ud mellem omgivende bygninger og forbinder Dybbølsbro med Bryggebroen. Cykelslangen har opnået stor international opmærksomhed og været med til at sætte streg under København som en af verdens bedste cykelbyer.

København er så glad for sine cykler, og nu kan de komme endnu hurtigere omkring. Den nye knald-orange cykelbro, Cykelslangen, skaber en hurtig og elegant genvej for de 12.000 cyklister, der dagligt krydser Bryggebroen mellem Vesterbro og Islands Brygge. En betydelig del af disse cyklister kommer fra Dybbølsbro og måtte førhen stoppe op når de nåede Fisketorvet, tage cyklen under armen, kravle ned af trapperne, stå op igen og tage turen rundt om Fisketorvet, for derefter at ramme Bryggebroen. De kan nu uden besvær fortsætte turen direkte fra Dybbølsbro over Cykelslangen og videre ad Bryggebroen.

Legende let i første sals højde

Cykelslangen bugter sig i elegante, svungne bevægelser fra Fisketorvet, ind mellem Kalvebod Brygges omgivende bygninger og ud over havnebassinet. Broen er hævet 6-7 meter op, og giver således masser af plads til fodgængerne, der frit kan spadserere, hvor de før måtte vige for cyklister. Og mon ikke cykelturen i første sals højde henover vandoverfladen kan give de fleste cyklister et lille sug i maven af spænding.

Variation over Bryggebroen

Det er arkitekterne hos DISSING+WEITLING, der har tegnet Cykelslangen. DISSING+WEITLING står også bag Bryggebroen, hvor en del af inspirationen til Cykelslangens konstruktion er fundet. Konstruktionen er en variation over Bryggebroen med en central, lukket ståldrager hvorfra dækket til kørebanen udkrages til hver side. Cykelslangen er opført i stål, som er med til at give den sit elegante og slanke udtryk. Om natten vil indbygget belysning gøre broen sikker og tryk at færdes på og samtidig skabe et lysende visuelt element i natten.

International opmærksomhed

Cykelslangen har fået en varm velkomst af de mere end 12.000 cyklister, der dagligt benytter den, men også blandt nationale og internationale fagfolk har den fået stor opmærksomhed. Karsten Iffversen roser den i Politiken for at være: "et billede af en fremtidens by, hvor cyklende er nogle, der er så værdifulde, at man løfter dem op i luften som et trofæ, der kan brande København som en grøn foregangsby." Og den velfungerende Cykelslange har også givet genlyd i udlandet, hvor bl.a. BBC, Wired og The Guardian har skrevet i positive vendinger om den orange cykel-smutvej.

København som verdens bedste cykelby

Cykelslangen er ligesom Cykelsuperstjerne en del af Københavns Kommunes strategi om at blive verdens bedste cykelby inden udgangen af 2015. Målsætningen er, at 50 pct. af alle ture til arbejde og uddannelse skal foregå på cykel. 90 pct. af Københavns cyklister skal inden 2025 føle sig trygge i trafikken og deres rejsetid skal reduceres med 15 pct. Broen bidrager til at opfylde strategien ved at forbedre fremkommeligheden og sikkerheden for Københavns cyklister, idet den navigerer uden om fodgængere, trafik og trappetrin.

'Store Arne' til Cykelslangen

Hvert år uddeles årets 'Store Arne' og 'Lille Arne' til nytænkende arkitektur i København. Prisen er forbundet med en særlig prestige, fordi det er byens arkitekters egen hædersbevisning. Den fornemme hæder i form af en 'Store Arne' gik i år til Cykelslangen, bl.a. fordi: "Cykelslangen forandrer et trist og rodet byrum på en enkel æstetisk stærk og legende måde. DISSING+WEITLING architecture formår at give identitet til et ellers arkitektonisk usammenhængende sted og forandre oplevelsen til noget langt mere interessant og sanseligt." (fra Arkitektforeningens hjemmeside)

Cykelslangen er en 230 m lang cykelbro, som forbinder Fisketorvet og Bryggebroen. Den er 4 m bred med en 190 m lang bro og en 90 m lang rampe. Bygget i stål for at give det lette og elegante udtryk.

FAKTA

Bygherre: Københavns Kommune
Ml. Dybbølsbro og bryggebroen
År: 2014
Arkitekt: Dissing +Weitling
Pris 38 mio. kr.

VEJLE

Kan vi skabe nye forbindelser i 1. sals højde - grøn mobilitet, der gør det nemt at komme fra A-B.

Papirøen

I sommermånederne vrirler det med mennesker og liv på det tidligere lukkede industriområde. I 2012 ophørte lejeaftalen med Pressens Fællesindkøb, der havde brugt hallerne til papirlager. Ophøret har gjort Papirøen til et mere end 2 ha stort byrumslaboratorium i skala 1:1.

I processen har man åbnet op for adskillige kulturelle og gastronomiske tilbud, som skal være med til at sætte Christianholm på landkortet.

FAKTA

Bygherre: By & Havn
Christiansholm, Trangravsvej, København K
År: Midlertidig arkitektur frem til 2017

VEJLE

Kan vi bruge midlertidighed som strategisk værktøj når vi bydvikler?

Børnebyen

Børnene får deres helt egen by med parker, restauranter, stadion og rådhus, når Københavns Kommune bygger ny daginstitution på Christianshavn

Hvordan bygger man Danmarks største institution, der skal huse mere end 600 børn og unge - vel at mærke uden, at det bliver en pasningsfabrik? Sådan lød udfordringen i en arkitektkonkurrence, som Københavns Kommune udskrev tidligere på året. Institutionen skal ligge på Christianshavn og her skal hele 618 børn og unge have deres hverdag fra slutningen af 2014. Den skal både rumme børnehave, fritidsklub og ungdomsklub.

Verdens bedste børneby

Et konsortium bestående af COBE og NORD arkitekter, Grontmij og PK3 Landskabsarkitekter vandt konkurrencen med deres forslag om at bygge "Verdens Bedste Børneby".

"Helt fra starten har vi tænkt på projektet som en by, der består af en lang række mindre huse, og ikke bare som en stor børnefabrik. Børnenes by får sin helt egen identitet som en 'by i byen', ligesom Christianshavn og naboen Christiania også har det.

Derfor får børnebyen bygninger med kant og karakter - for eksempel et rådhus, en brandstation, en fabrik, et udkigstårn, et stadion, og et basketball-bur på taget, der danner en gylden byport til Prinsessegade." [Dan Stubbergaard, partner hos COBE]

Flere små bydele giver alle børn plads

Arkitekterne har hentet inspiration i København og byens forskellige bydele, eksempelvis Christianshavn, der står som en form for by i byen. Ligesådan får børnene nu deres egen by i København.

Den store institution brydes op og inddeles i flere små enheder, eller rettere, flere små bydele. På den måde får både børnehave, fritidshjem og ungdomsklub passende rammer og plads, men bystrukturen giver også nærhed og en børnevenlig skala på de mange kvadratmeter. Der bliver plads til alle: racerløberne og kagebagerne, kunstmalerne og de boldglade, de vilde og de stille, de store og de små.

Komplet by i lille skala

Den lille by får ligesom København forskellige nabolag med forskellige huse, offentlige pladser, en brandstation, et rådhus, en bager, restauranter, stadion og sågar en fabrik - alt i børnenes øjenhøjde. Derudover er byggegrundens landskabelige træk forsøgt bevaret og tænkt ind i arkitekturen. Bakker, græsarealer og store træer lever således videre i de parker og grønne områder som Børnenes by naturligvis også har.

FAKTA

Bygherre: Københavns Kommune
Prinsessegade, 1422 København K
År: 2014-2016
Arkitekt: COBE og NORD
Areal: 4500 m²
Pris: 117 mio. kr.

VEJLE

Vejle vokser - hvordan skaber vi de bedste rammer for børnene?

Krøyers Plads

Byggeriet på Krøyers Plads er inspireret af de omkringliggende pakhuse på Christianshavn, og er udformede med teglsten, skrå tagflader og gavlene til kajkanten. Områdets tredje bygning har grøn facade og tag, og det store fokus på bæredygtighed gør, at lejlighederne er svanemærkede.

Byrummene er skabt med fokus på liv og aktivitet. Promenade og badetrapper gør, at man kommer helt tæt på vandet. Der er reserveret areal til restauranter og caféer i stueetagerne.

FAKTA

Bygherre: NCC Property Development
Strandgade 85-87, 1422 København K
År: 2015
Arkitekt: COBE

VEJLE

Kan vi bygge nyt og bæredygtigt - med afsæt i stedets karakter?

Islands brygge - Havnebad

Islands Brygge var helt op til 1991 et industrikvarter. Nu ligger der i stedet en havnepark, der sammen med et havnebad er blevet en naturlig del af byen.

Lys, luft og vand - kan byens parker og grønne områder kombineres med et vandland?

I dag gøres der meget ud at udnytte havnene, således at de mest attraktive arealer ved kysterne kommer byboerne til gode. Her skal skabes områder for lys, luft og naturoplevelser som en pendant til byens parker. Havneparken skal være et kulturelt og socialt knudepunkt og have samme rekreative kvaliteter som byens grønne områder.

I 1954 lukkede den sidste badeanstalt i København pga. forurening fra industrien, men nu er vandet i havnen blev rensat. I 2003 stod den unge danske tegnestue PLOTs badelandskab færdigt og pustede nyt liv i den gamle industrihavn.

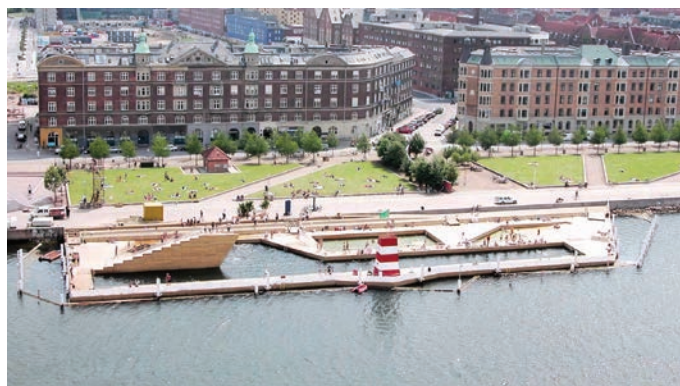
PLOTs ide bag havnebadet er at fortsætte parkmiljøet ud i vandet og på den måde skabe en naturlig sammenhæng mellem byen og vandet. Havnebadet ligger i forlængelse af kajen i form af en terasselignende trækonstruktion og er samtidig et legelandskab og udspringsområde.

Det 5 m. høje udspringstårn er formet som stævnen på et skib, og peger på den måde tilbage på havnens historie. Samtidig er det inspireret af klippevægge, som man kan klatre på og springe fra.

Der er også hentet inspiration i det runde amfiteater. Badebroerne omkranser udspringstårnet, så man kan opleve det fra alle sider.

Havnebadet giver nye muligheder for byboernes sommerferie, en udendørs svømmehal med samme sikre indhegning, lavt børnebassin og livredderkorps.

Havnebadet har plads til 600 gæster og åbnede i 2011 også for vinterbadning.

FAKTA Havnebad

Bygherre: Københavns Kommune
Areal: 1600 m²
År: 2003 / 2013
Arkitekt: PLOT

VEJLE

Hvordan etablerer vi et Fjordbad i Vejle?

FAKTA Nørreport Station

Bygherre: Banedanmark / DSB / Københavns Kommune
Pris: 160 mio. kr.
År: 2015
Arkitekt: Gottlieb Paludan Architects / COBE

VEJLE

Hvordan skaber vi rammer for mobilitet på tværs af cykler, tog, gående og busser? Og hvordan integrerer vi cykelparkering?

Nørreport Station

Nørreport, Danmarks travleste station, har undergået en særdeles vellykket ombygning. Væk er de gamle mørke kringelkroge, og i stedet er åbne imødekommende bygninger skudt op i et vel-fungerende byrum. Det er godt klaret at forene stationen som gennemfartsvej, med byrummet som opholdssted - og at begge dele lykkes på lige fod.

Formet efter dine fodtrin

Til grund for udformningen af det nye Nørreport ligger en analyse af fodgængernes bevægelser henover pladsen. Med bevægelsesanalysen i hånden kunne arkitekterne se, hvor de mest trafikerede strøg lå, samt hvilke områder, der var uden nævneværdig trafik. På den måde kunne arkitekterne lægge gangarealer der, hvor fodgængerne allerede gik, og placere bygninger og cykelparkering, uden at de står i vejen for de mange mennesker, der dagligt krydser Nørreport.

Åbne, imødekommende former

Disse organisk formede områder, der opstår mellem de trafikerede gangarealer, fyldes ud af afrundede bygninger, dækkes af bløde halvtage og rummer smart cykelparkering. Bygningerne har afrundede hjørner og transparente glasfacader, der skaber et sammenhængende og åbent udtryk for pladsen, uden "bagsider" og mørke hjørner. Uanset hvilken retning man kommer fra, opleves bygningerne åbne og imødekommende. En serie af individuelle halvtage fungerer som tag for bygningerne, læ for cykelparkering og trappeopgange.

Grønne øer skaber en samlet løsning med byrum og mobilitet

Cykler i centrum - uden at stå i vejen

København er en stolt cykelby, men bagsiden af medaljen er ofte uoverskuelige bunker af parkerede cykler, særligt ved trafikknudepunkter som Nørreport. En god løsning på cykelparkering var derfor en central udfordring for arkitekterne. De har løst opgaven på forbillig vis med 'cykelbede', hvor man kan 'plante' sin cykel mens man er på farten andetsteds. Cykelbedene er fordelt over hele pladsen i de mindre befærdede områder. "Det er godt tænkt at placere de ellers altid umulige cykelstativer der, hvor folk er mindst tilbøjelige til at gå. Men den mest originale idé fik de, da de trykkede cykelbedene ned i terrænet.", skriver Karsten Iffersen i sin anmeldelse af Nørreport i Politiken. Han hentyder til, at cykelbedene er sænket omkring 40 cm i underlaget. Dels markerer det, hvor man må sætte sin cykel, men har også den fordel at de mange cykler fylder mindre i landskabet rent visuelt. Alt i alt er der plads til 2500 cykler i cykelbedene, der om aftenen lysnes op af LED pærer så man altid kan finde sin ædle gænger.

Torvestemning

På de åbne arealer er der gjort plads til gadeliv med siddepladser, handel og udendørsservering. Al bus- og biltrafik er samlet på Nørrebroside, og lader dermed den åbne plads flyde naturligt over i gågaderne på Fiolstræde og Frederiksborgvej.

Få projekter venter stadig på at blive færdige, som de 11 ventilationstårne, der sender frisk luft ned i undergrunden. De vil, når de er helt færdige, fungere som belysning på pladsen, og flere af dem vil blive udformet som digitale informationssøjler, der fortæller de rejsende om tog-, bus- og metroafgange. Andre vil omkranses af bænke, der forstærker byrumstemningen, når man kan slå sig ned og betragte Nørreports leben.

Grønne tage og solceller

Man kan ikke se det fra gadeplan, men betragter man Nørreport fra højden vil man opdage, at halvtageene er dækket af en lav grøn beplantning. Udover at give Nørreport et smukt grønt pift, i hvert fald set fra de omgivende beboeres vinduer, kan planterne også opsuge en del af regnvandet når det pisker ned. Desuden er der på tagene felter med solceller, som bidrager til stationens energiforbrug. I udkanten af pladsen vil en række træer give et grønt pift på gadeplan, de er ikke plantet endnu, men kan formentlig brede kronerne ud over Nørreport til sommer.

Israels Plads

Et flyvende tæppe er landet på Israels Plads, lige syd for Torvehallerne, og har ført liv og leben til den førhen så rodede plads. Beliggenheden er upåklagelig og fuld af muligheder: midt mellem de livlige Torvehaller, den frodige Ørstedspark og det travle Nørreport. Så meget des mere ærgerligt var det at betragte den sydlige del af Israels Plads ligge øde hen i et rodet sammensurium af boldbure og parkeringspladser. Med indvielsen af Torvehallerne fik den nordlige del af Israels Plads en ordentlig bylivs-indsprøjtning, og endelig har den sydlige del også fået en kærlig hånd.

Nyt og historisk på samme tid

Israels Plads er grundlagt oven på de historiske volde, der omgav byen. Pladsen indgår i forbindelse med Ørstedsparken og Botanisk Have, og hovedidéen med fornyelsen af pladsen er at forstærke sammenhængen mellem pladsen og dens omgivelser. Målet har været at forbinde Torvehallerne, Israels Plads og Ørstedsparken i et tidssvarende byrum, som udnytter pladsens unikke beliggenhed og udfordrer tankerne om, hvilke aktiviteter der kan foregå mellem metropolen og boligbyen.

Flyvende tæppe forbinder flimrende bymylder og fredfyldt parkstemning

Så, hvordan forvandler man et parkeringsanlæg fra 70'erne til et levende, fleksibelt og samlende byrum midt i en af Københavns mest travle og historiske dele? Ifølge COBE, der er arkitekterne bag Israels Plads, lander man et gigantisk flyvende tæppe midt på pladsen. Det skal naturligvis forstås i overført betydning og refererer til pladsens overflade, der er hævet omtrent 30 cm og breder sig i bløde bevægelser henover pladsen, som et flyvende tæppe, der lige er landet. Langs kanten folder "tæppet" og bliver til siddepladser, hvorfra man kan betragte livet på pladsen eller hvile øjnene på Ørstedsparkens rolighed.

Sammenhæng med Ørstedsparken

COBE har arbejdet særligt intensivt med overgangen til Ørstedsparken. Pladsen strækker sig cirka syv meter ud over parken, dog uden at røre, idet den 'svæver' henover det grønne. I stedet for at fælde træerne under det svævende udhæng, er der udstanset huller i udhænget, hvor træerne kan titte op og blive en del af pladsen. Dette og en række nyplantede træer giver en fornemmelse af, at parken fortsætter ind på pladsen, og skaber en blød

overgang. Adgang mellem pladsen og parken sker via en spiralformet trappe, der bliver bredere mod Ørstedsparkens grund.

Fleksibel og aktiv plads for alle

Boldbure og basketballkurve var i mange år hovedattraktionen på Israels Plads. Der var dog ikke mange uden boldspillende ærinder, der brugte pladsen. Den nye Israels Plads tager både højde for dem med boldøje, klap for øjet, glimt i øjet og de der vil have sol i øjnene - Israels Plads er for alle. Boldbaner med forskelligt underlag, forsænkede arealer, en grøn bakketop og nicher med træer og bænke, giver mulighed for liv hele døgnet rundt og de fleksible funktioner kan rumme alt fra skolernes idrætstimer og koncerter til demonstrationer, leg og markedsp-lads.

Lys og vandløb

Via lysmaster vil pladsens generelle belysning kunne ændres efter behov - fra dæmpet spredt lys til fokusering på særlige arealer ved arrangementer. Langs pladsens kanter opsættes LED-lys, der skal få pladsen til at fremstå svævende om aftenen. Udstansninger på pladsen markeres ligeledes med lysbånd. Hen over pladsen risler et vandløb, der bevæger sig i retning af Ørstedsparken, hvor det ender i et lille vandfald. I vandløbet ligger skulpturelt formede flader, som man kan hoppe mellem, forhåbentlig uden at falde i og få våde tæer.

Fokus på gode byområder

Københavns teknik- og miljøborgmester Morten Kabell (Enh.) mener, at den nye plads bidrager til at øge livskvaliteten og fællesskabet i København: "9 ud af 10 københavnere ønsker et levende og varieret byliv. Det bidrager den nye plads til. Det er fantastisk, at vi skaber plads til leg og ophold midt i byen, så vi får et alternativ til den udeservering og kommercielle aktiviteter, der præger indre by. Her behøver man ikke tage tegnebogen op af lommen for at have det sjovt", siger han til Politiken.

Otte år undervejs

Planerne om at forny Israels Plads går helt tilbage til 2007, hvor Borgerrepræsentationen for første gang vedtog en større renovering af pladsen. Politiske diskussioner og problematiske ejerforhold trak tiden ud, men i sommeren 2014 stod det nye Israels Plads syd endelig færdig.

Israels plads - med Torvehallerne mod nord, Nørreport Station mod øst og Ørstedsparken mod syd.

Torvehallerne

Efter mange års drøftelser fik København i 2011 endelig et centrum for handel med friske fødevarer i Torvehallerne, der ligger i den nordlige ende af Israels Plads.

Torvehallerne former to handelsgader under hver sit søjlebårne tag af zink og cedertræ og med langsgående ovenlys. Inspireret af det mauriske bygningsværk Mezquita i Cordoba, har arkitekterne ønsket at skabe glidende overgange mellem inde og ude og indbyde til handel, ophold og restaurantbesøg, som det kendes fra torvehandelen i Sydeuropa.

Torvehallerne

FAKTA Nørreport Station

Bygherre: Københavns Kommune

År: 2014

Arkitekt: PLOT / Kunstner Morten Stræde

VEJLE

Hvordan kombinerer vi parkering og nye aktive byrum og mødesteder?

FAKTA Torvehallerne

Bygherre: Jeudan A/S

År: 2011

Arkitekt: Arkitekturværkstedet v. Hans Peter Hagens

Areal: 2500 m² overdækket og 6600 m² plads

VEJLE

Kan vi skabe rammer for torvehandel, fødevarer og streetfood, så vi understøtter udviklingen af midtbyen med nye oplevelser?

Noter/idéer/skitser/læringspunkter

Noter/idéer/skitser/læringspunkter

